Stosunek Polaków do genetyki

Raport z badania jakościowego dla BrandLab PR sp. z o. o.

Wrzesień 2021

Agenda

Informacje o badaniu	3
Wnioski	5
Szczegółowe wyniki	7
Demografia	16

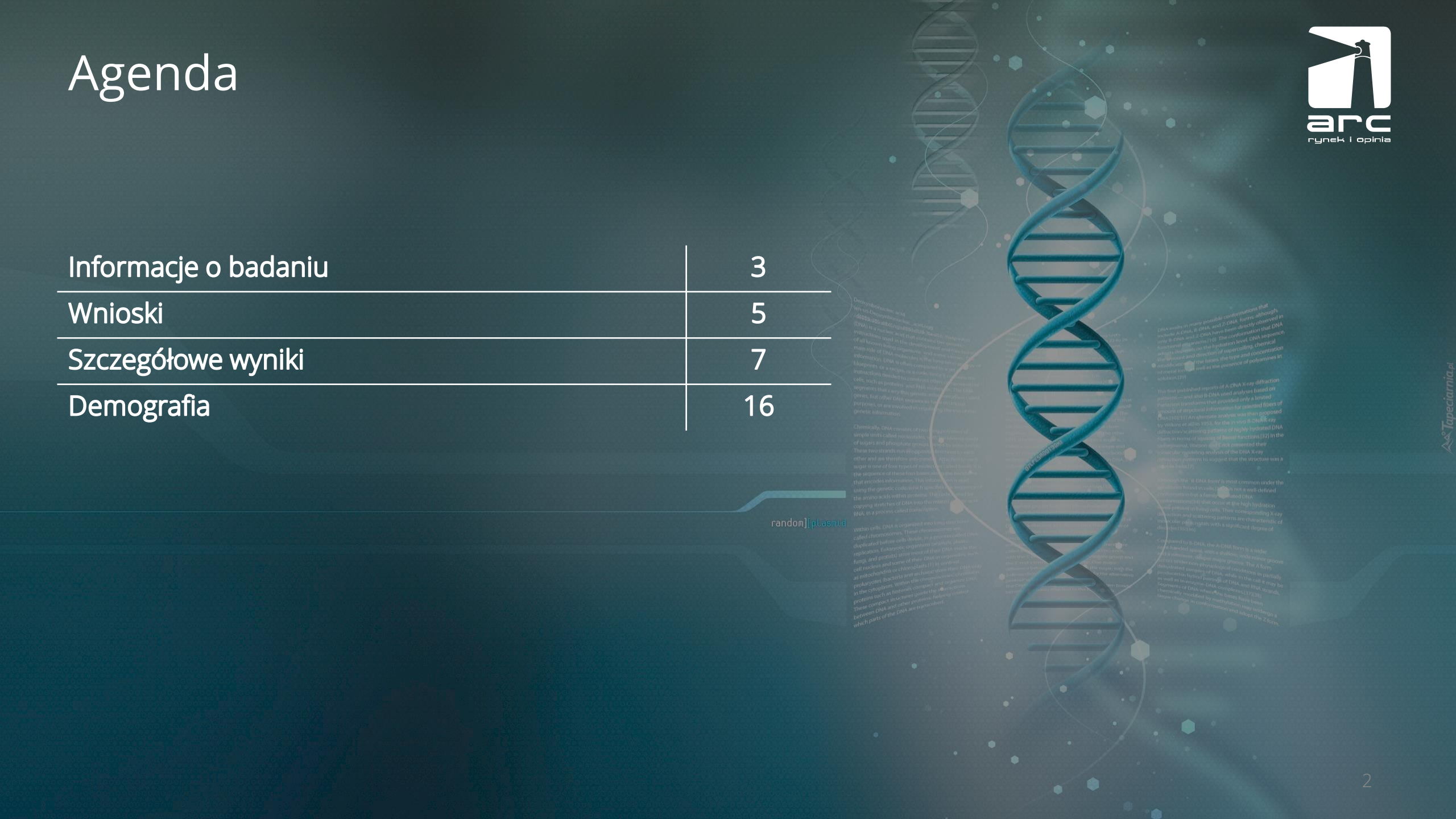

Informacje o badaniu

Informacje o badaniu

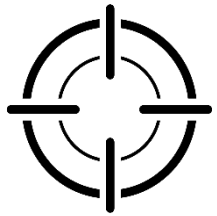

10 min

N=1000

Polacy w wieku 18+

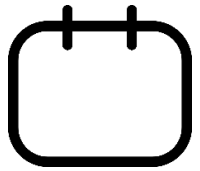

Wrzesień 2021

Cele projektu:

- Głównym celem badania było poznanie stosunku Polaków do zdobyczy naukowych w dziedzinie genetyki m.in. badań genetycznych, profilaktyki genetycznej, badań prenatalnych (genetycznych), szczepień ochronnych (na bazie mRNA).
- Badanie miało ponadto przynieść odpowiedź na pytanie jaką wiedze w zakresie genetyki posiadają Polacy – na ile dziedzina ta jest dla nich zrozumiała, a jej rola doceniana.

Metodologia:

W projekcie zastosowano następującą metodykę:

- Wywiady internetowe CAWI. Badanie realizowane z wykorzystaniem panelu internautów ARC – ePanel.
- Badanie zrealizowano na ogólnopolskiej próbie dorosłych Polaków. Reprezentatywność próby kontrolowano ze względu na płeć, wiek, wykształcenie oraz miejsce zamieszkania badanych.

Wnioski

Wnioski

- Wiedza Polaków na temat genetyki jest bardzo ograniczona i pobieżna. Pojęcie „genetyka” na ogół kojarzona jest z dziedziczeniem, z nauką i z DNA. W podobny sposób badani tłumaczą też czym zajmuje się genetyka.
- Praktycznie wszyscy badani (96%) wiedzą, że w Polsce istnieje możliwość wykonania badań genetycznych. Nie wszyscy jednak mają wiedzę na temat tego, w jaki sposób pobiera się materiał genetyczny. Wiedzę na ten temat posiada 61% badanych, a 39% respondentów nie wie jak pobiera się taki materiał. Zdecydowanie najlepiej znanym sposobem pobierania materiału genetycznego jest wymaz z jamy ustnej.
- Wiedza o tym, jak pobiera się materiał genetyczny zależna jest w pewnym stopniu od posiadanego wykształcenia – w przypadku osób z najniższym wykształceniem odsetek osób, które wiedzą jak pobiera się materiał genetyczny wynosi 57%, zaś wśród osób z wykształceniem wyższym odsetek ten wynosi 69%.
- Jakkolwiek zdecydowana większość badanych jest przekonana, że genetyka to jedna z gałęzi medycyny, to jednak już tylko 50% respondentów ma wiedzę o tym, w jakich dziedzinach medycyny można wykorzystać materiał genetyczny. Stosunkowo najczęściej w tym kontekście wskazywana jest onkologia (26%).
- Tylko nieco ponad jedna trzecia badanych (39%) traktuje badanie genetyczne jako jedno z badań profilaktycznych. Respondenci dopytywani już jednak o konkretne zastosowania badań genetycznych zgodnie przyznają np. że tego rodzaju badanie płodu umożliwia wczesne wykrycie choroby – przekonanych jest o tym 81% badanych.
- Badania genetyczne częściej kojarzone są z diagnozą i wczesnym wykrywaniem chorób, niż z możliwością podejmowania leczenia wykrytych chorób, które już się rozwinęły, a tym bardziej z ochroną przed zachorowaniem np. na nowotwór choroby serca czy na inne choroby cywilizacyjne.
- Polacy wierzą, że w przyszłości badania genetyczne staną się jeszcze bardziej popularne niż obecnie. Przekonanych jest o tym 82% badanych. W chwili obecnej, zdaniem większości badanych badania genetyczne są drogie (61%).
- Tylko nieliczni badani są zdania, że badania genetyczne są bolesne (8%). Zdecydowana większość respondentów (67%) nie odczuwa też strachu przed ewentualnym badaniem. Taki sam odsetek badanych deklaruje jednocześnie chęć poznania własnych predyspozycji do zachorowania i otrzymania planu, jak zadbać o zdrowie.
- Polacy na ogół nie mają obaw przed badaniami genetycznymi. Nie wierzą np. że badania tego rodzaju mogą zmienić ich DNA. Takiego ryzyka nie ma też ich zdaniem w związku ze szczepionkami mRNA.
- Niemniej jednak blisko jedna piąta badanych (17%) spotkała się z informacjami, że genetyka jest groźna dla zdrowia.
- Tylko jeden na dziesięciu badanych spotkał się z propozycją badania genetycznego ze strony lekarza. Według jednej czwartej badanych (27%) niektóre badania genetyczne są obecnie refundowane w naszym kraju.

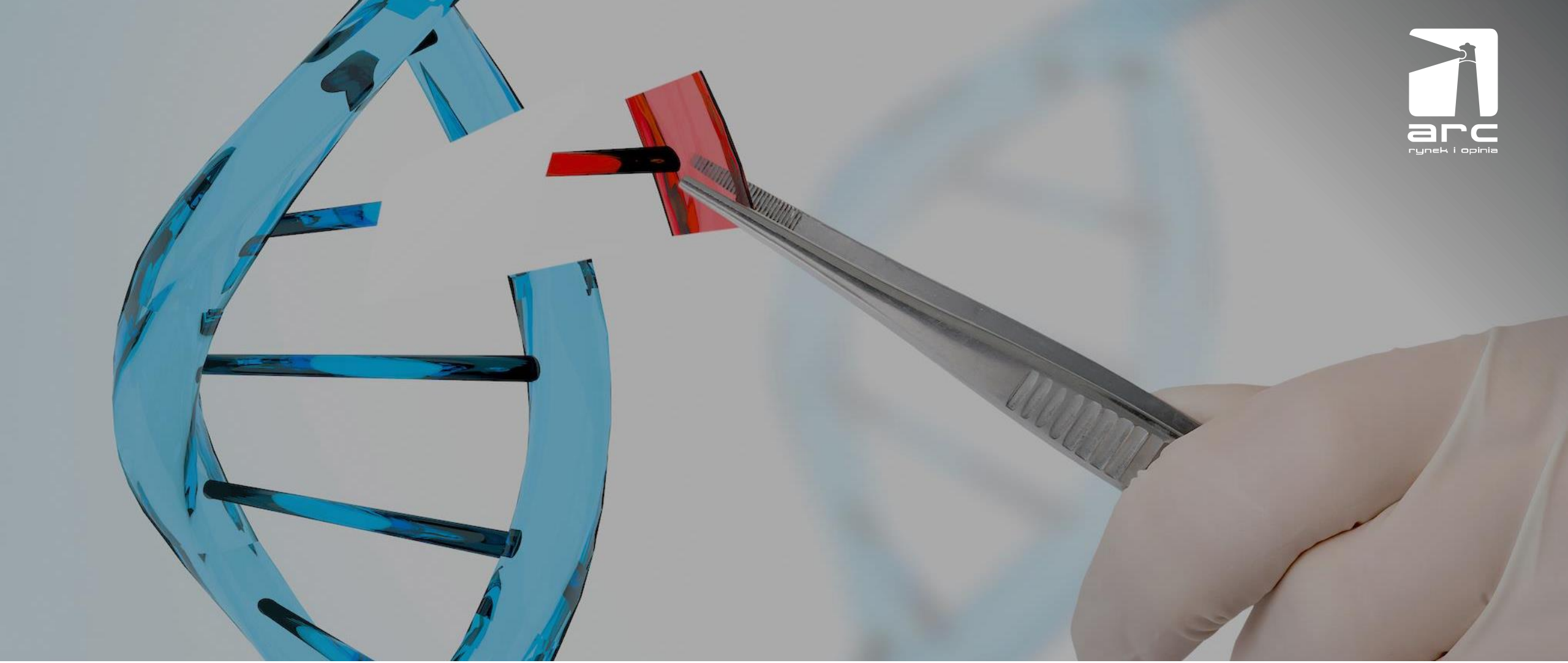

Szczegółowe wyniki

Skojarzenia z pojęciem „genetyka”

Co kojarzy Ci się z genetyką?

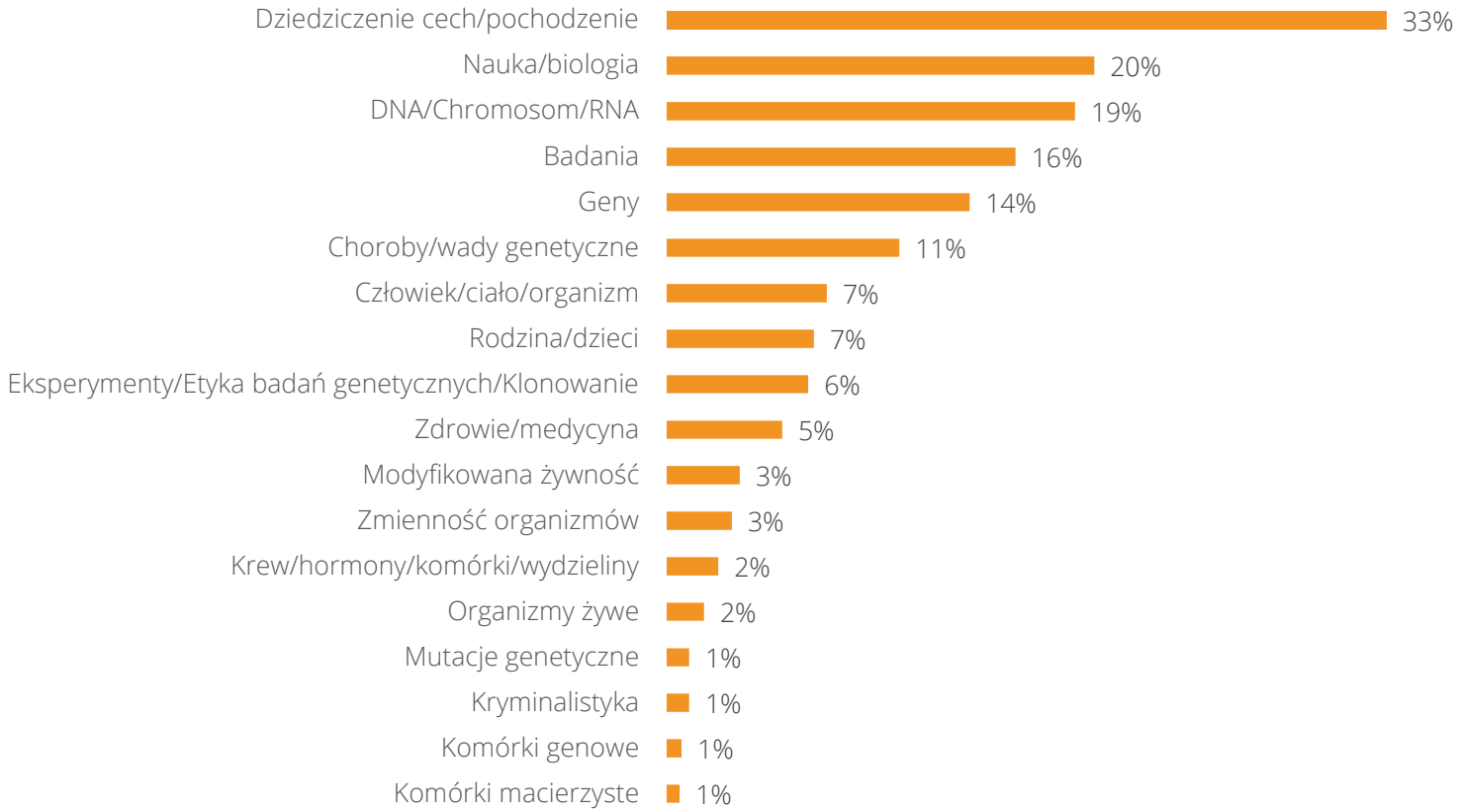

Czym zajmuje się genetyka?

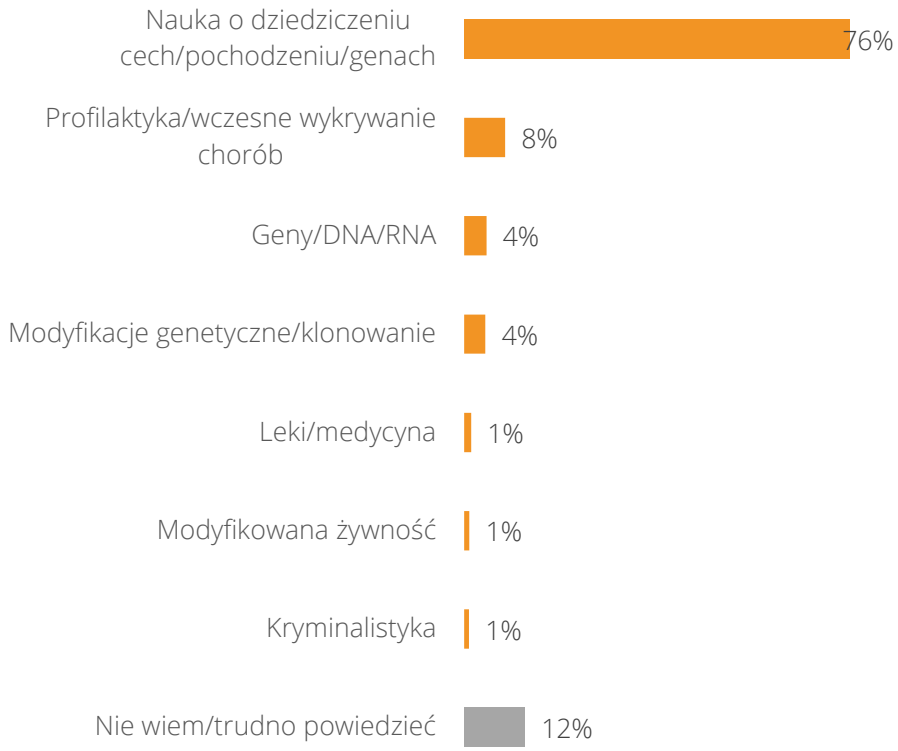

P0. Tematem naszego badania jest GENETYKA. Najpierw wpisz wszystko co kojarzy Ci się z genetyką?
P1. Czym zajmuje się GENETYKA? Opisz swoimi słowami.

Wiedza na temat badań genetycznych

Czy można wykonać badania genetyczne w Polsce?

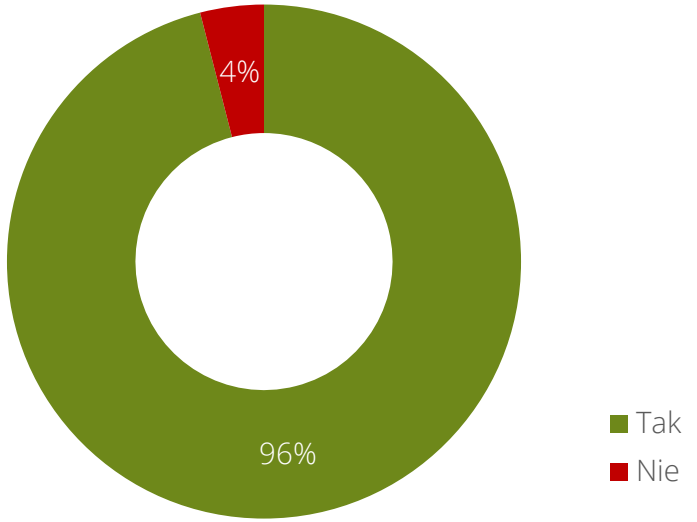

Czy wiesz w jaki sposób pobiera się materiał genetyczny?

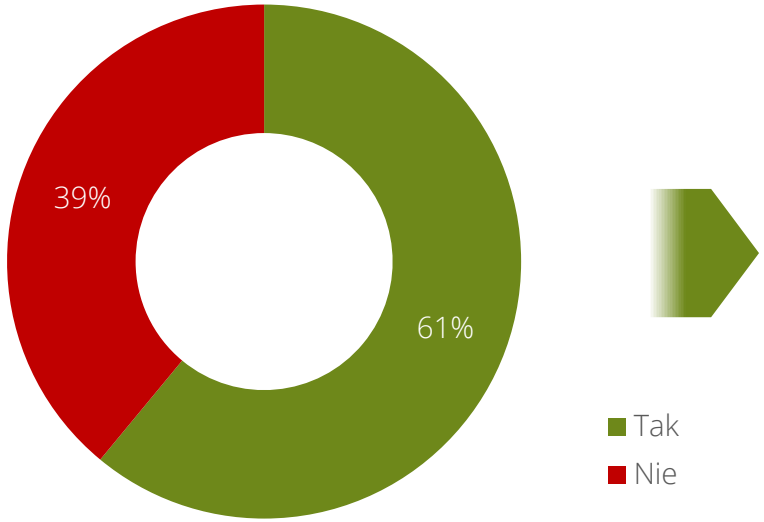

Znane sposoby pobierania materiału genetycznego

Wymaz z jamy ustnej/śliny	74%
Pobranie krwi	38%
Włos	34%
Wymaz z innych płynów ustrojowych	11%
Pobranie naskórka	6%
Pobranie tkanek/komórek	6%
Pobranie szpiku/punkcja	5%
Paznokcie	2%
Mocz	1%

P1a. Czy, wg Ciebie, w Polsce można wykonać badania genetyczne?
P1b. Czy wiesz w jaki sposób pobiera się materiał genetyczny do badań?

Wiedza na temat badań genetycznych

Czy genetyka to jedna z gałęzi medycyny?

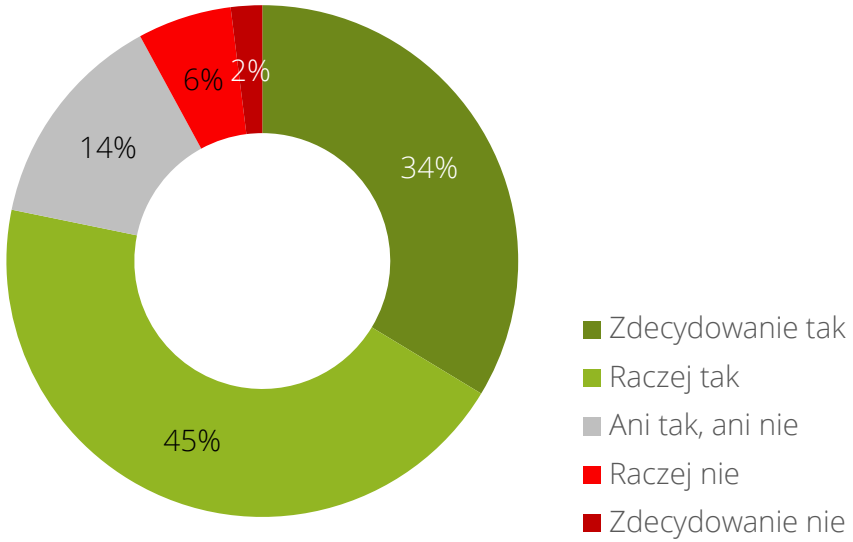

Czy wiesz w jakich dziedzinach medycyny można wykorzystać materiał genetyczny?

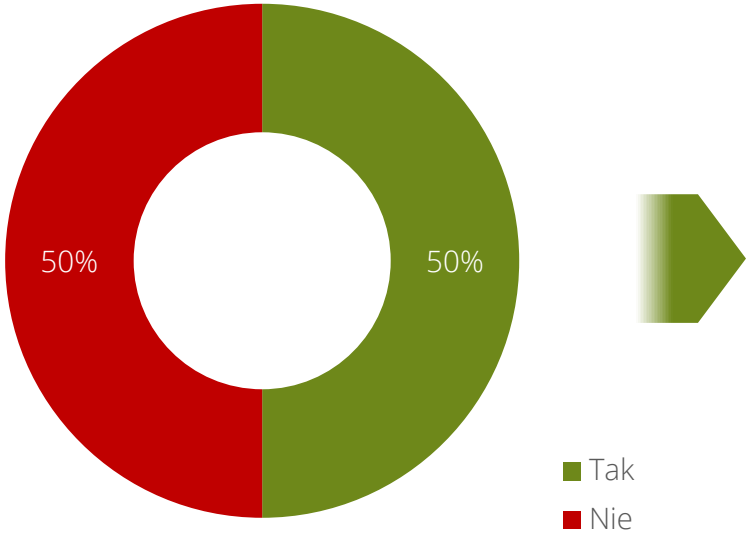

Dziedziny medycyny, w których można wykorzystać materiał genetyczny

Onkologia	29%
Choroby dziedziczne	17%
Ustalenie ojcostwa/pokrewieństwa	16%
Ginekologia/położnictwo	15%
Transplantologia	10%
Diagnostyka laboratoryjna	6%
Kardiologia	5%
Neurologia	4%
Chirurgia	3%

P1c. Czy, wg Ciebie, genetyka to jedna z gałęzi medycyny?
P1d. Czy wiesz w jakich dziedzinach medycyny można wykorzystać wyniki badania genów?

Wiedza na temat badań genetycznych

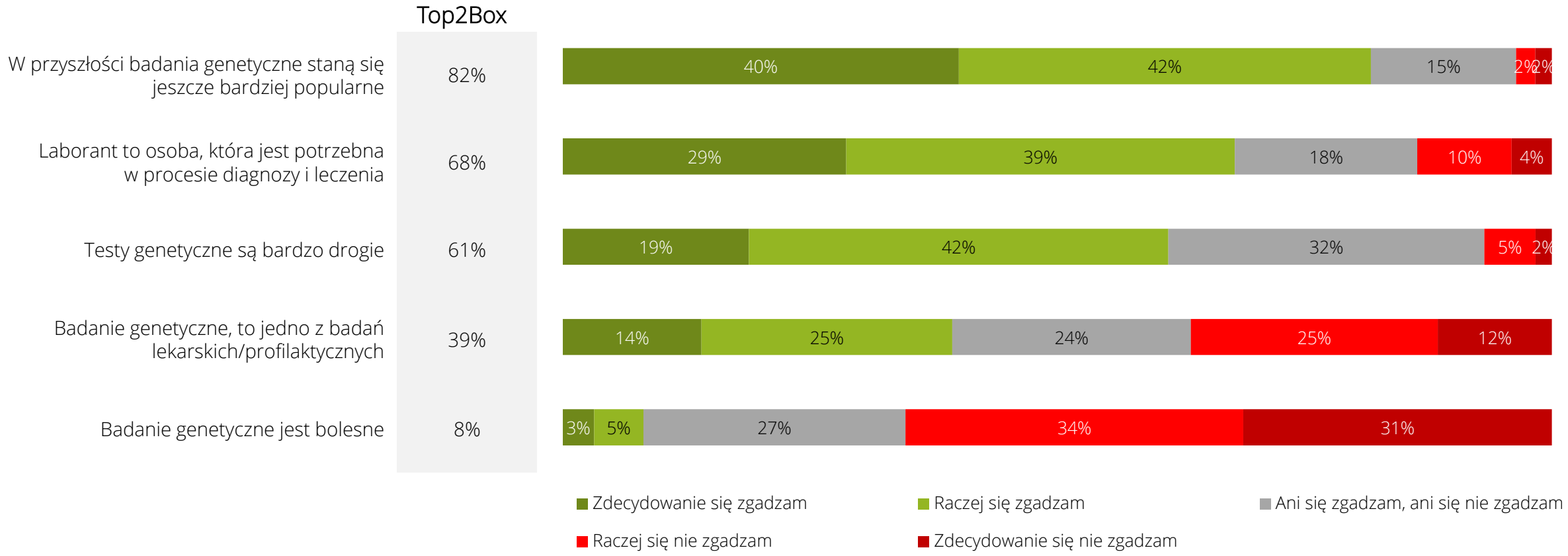

P2. Spróbuj się ustosunkować, do każdego z podanych stwierdzeń i zaznacz odpowiedź.

Zastosowanie badań genetycznych w leczeniu i profilaktyce

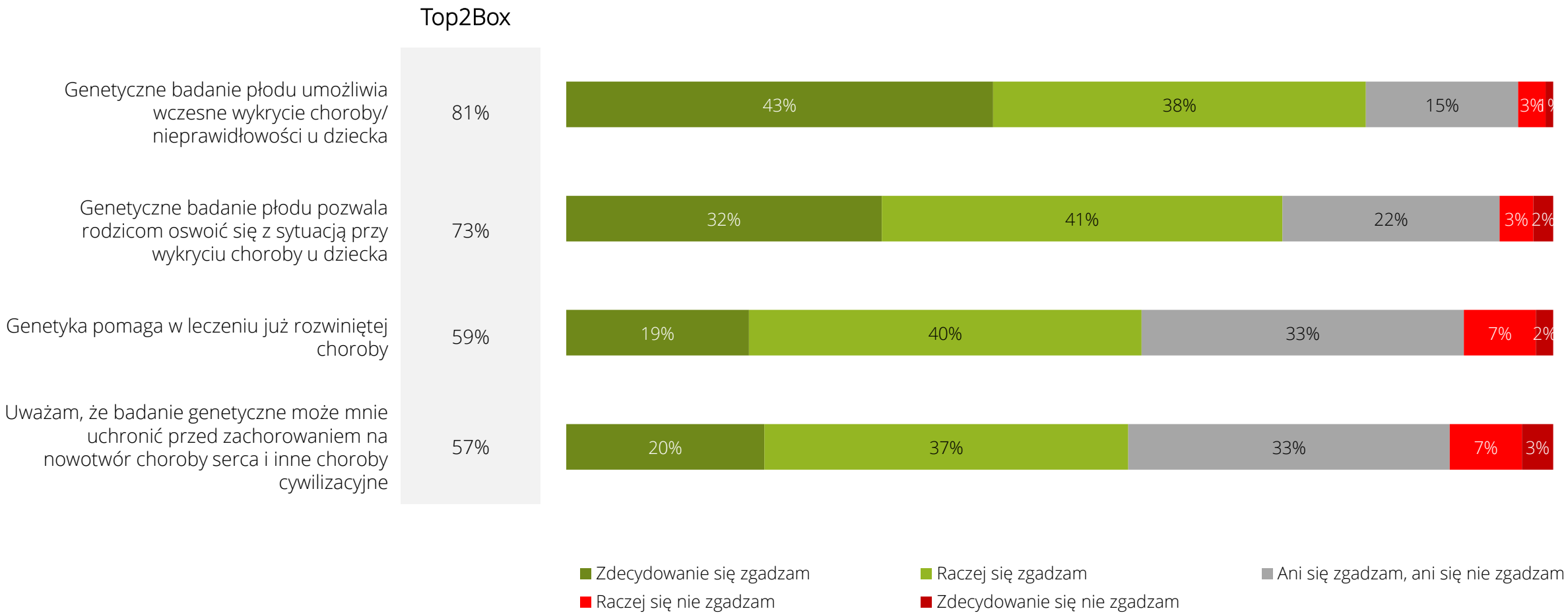

P8. Na ile zgadzasz się z następującymi stwierdzeniami?

Stosunek do badań genetycznych

Odczuwany strach przed ewentualnym badaniem

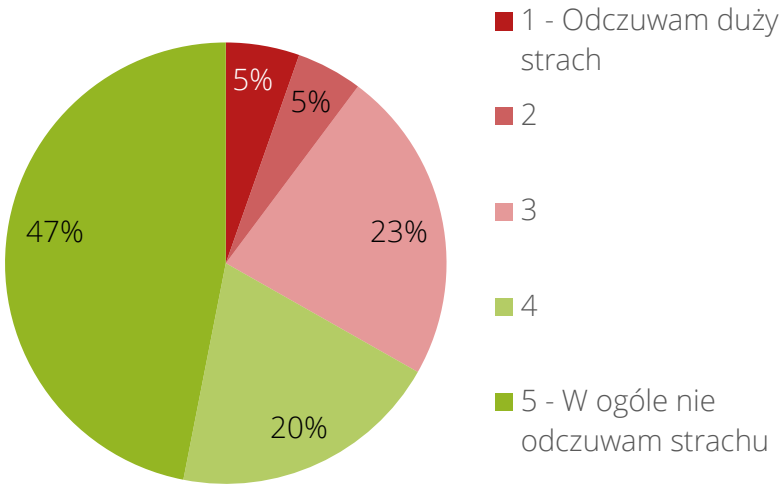

Wykazywana chęć przebadania się pod kątem genetycznym

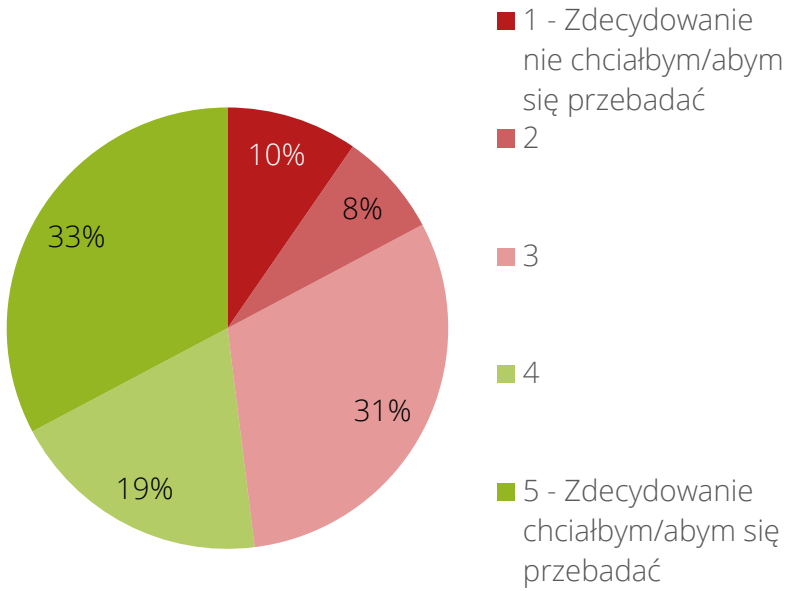

Wykazywana chęć poznania własnych predyspozycji do zachorowania

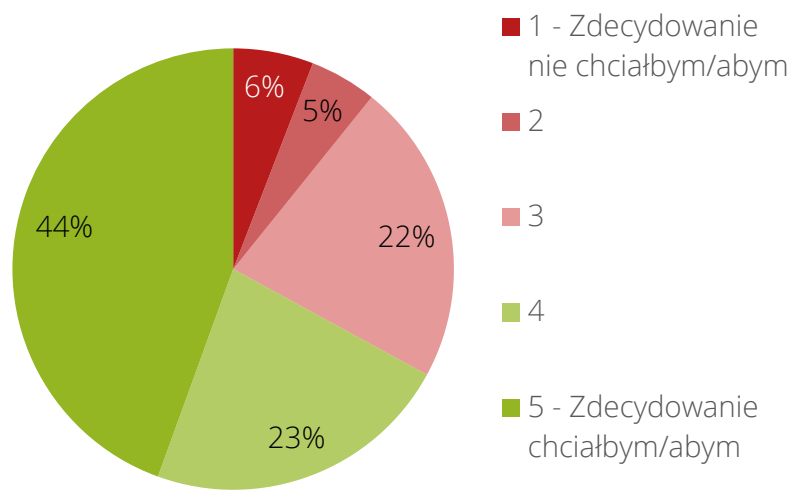

P3. Czy odczuwasz strach przed ewentualnym badaniem swoich genów?
P4. Czy chciałbyś/chciałabyś przebadać się pod kątem genetycznym?
P5. Czy chciałbyś/ chciałbyś poznać własne predyspozycje do zachorowania i otrzymać plan, jak zadbać o zdrowie?

Stosunek do badań genetycznych

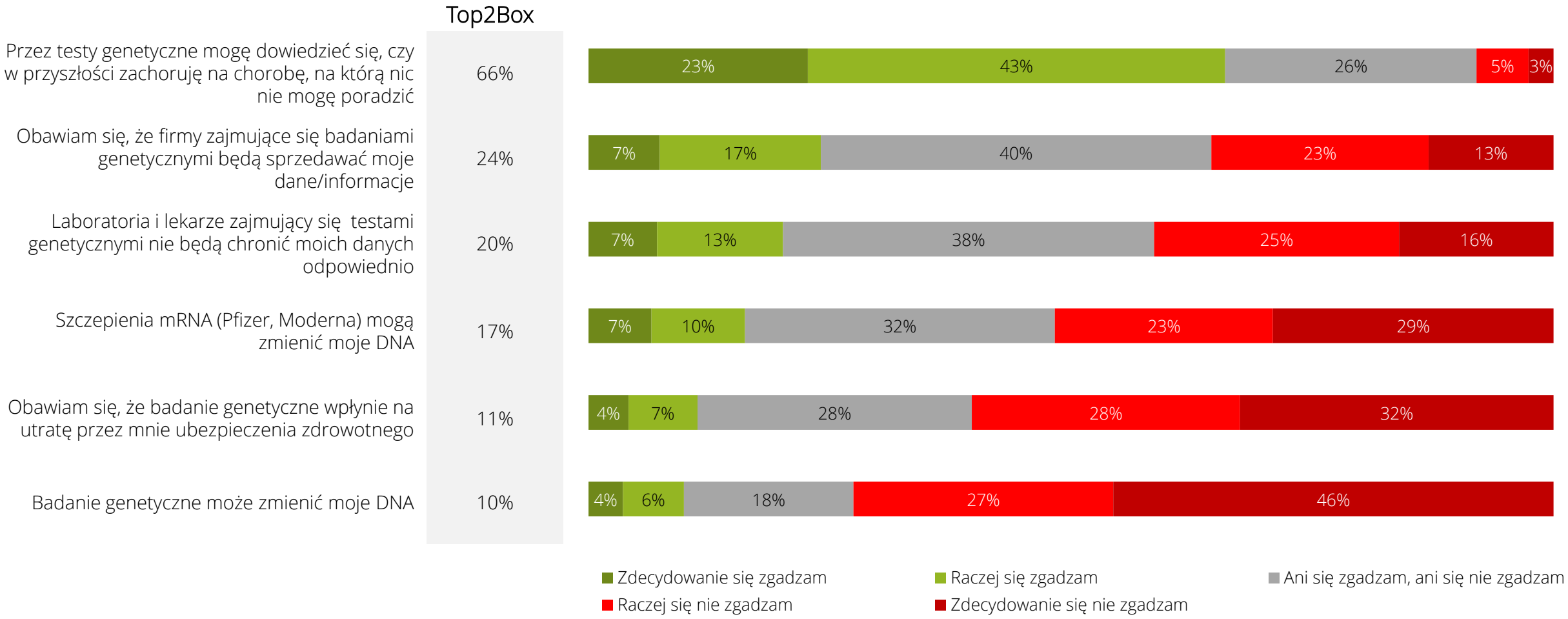

P6. Na ile zgadzasz się z następującymi stwierdzeniami?

Styczność z badaniami genetycznymi

Czy kiedykolwiek spotkałeś się z informacją/opinią, że genetyka jest groźna/niebezpieczna dla zdrowia?

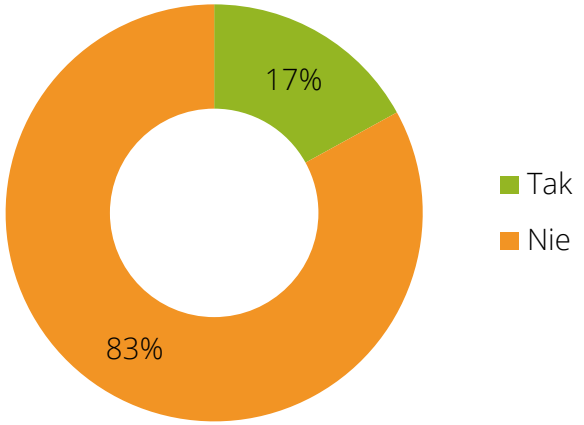

Czy zaproponowano Ci kiedyś wykonanie badania genetycznego (np. u lekarza internisty/pierwszego kontaktu/lekarza specjalisty)?

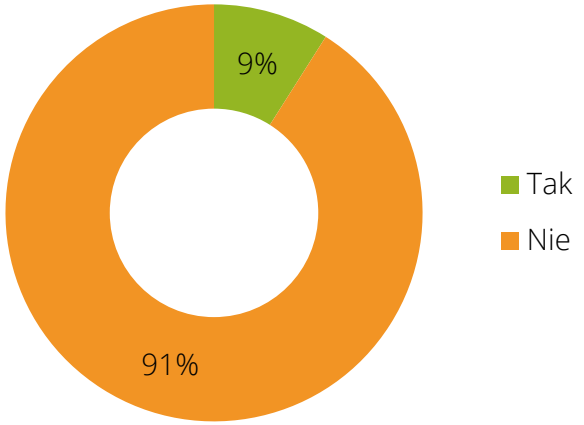

Czy, wg Ciebie, niektóre badania genetyczne są obecnie refundowane w Polsce?

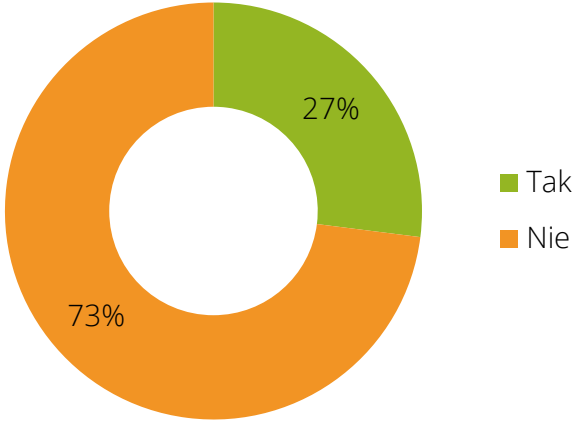

P7. Odpowiedz na poniższe pytania

Demografia

Demografia

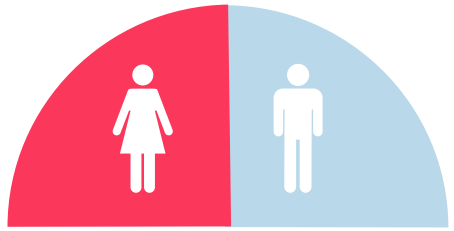

kobiety **52%**

mężczyźni **48%**

Województwo

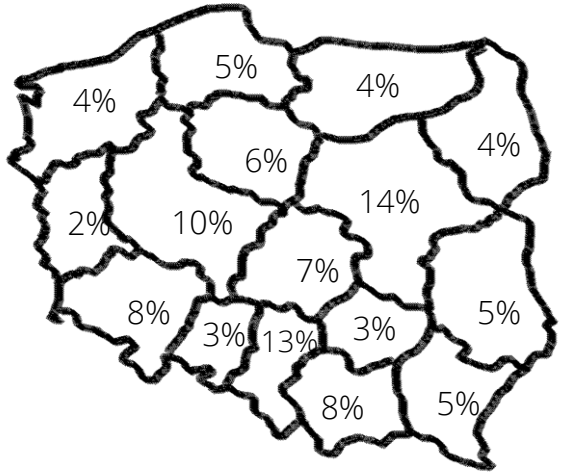

Wiek (liczony w latach)

18-24	25-34	35-44	45-54	55-65	66+
9%	17%	20%	16%	18%	21%

Dzieci w gospodarstwie (poniżej 18 lat)

Tak	Nie
42%	58%

Liczba osób w gospodarstwie

1	2	3	4	5	6	7	więcej niż 7
12%	30%	25%	20%	8%	3%	1%	1%

Wielkość miejsca zamieszkania (liczba mieszkańców)

wieś	do 19 tys.	20 – 49 tys.	50 – 99 tys.	100 – 199 tys.	200 – 499 tys.	500 tys. +
38%	13%	8%	9%	9%	9%	12%

miasto

Demografia

Wykształcenie

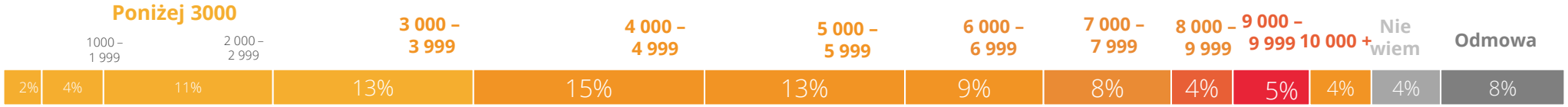

Dochód netto na gospodarstwo (PLN)

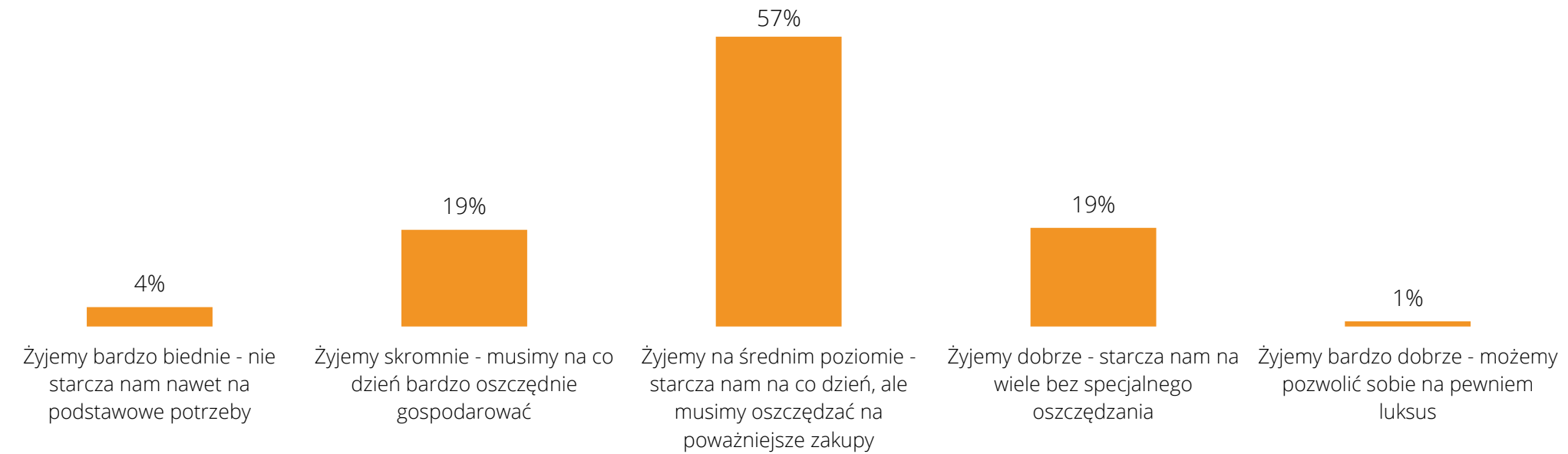

ARC Rynek i Opinia Sp. z o. o.
ul. Juliusza Słowackiego 12
01-627 Warszawa
tel.: +48 022 584 85 00